

Rapport

PRIKKER OP DE KAART

Moordrecht gemeente Zuidplas

COLOFON

Titel:	Prikker op de kaart
Subtitel:	Moordrecht gemeente Zuidplas
Opdrachtgever:	Gemeente Zuidplas Annet Oosterlaan
Opdrachtnemer:	DTV Consultants B.V. Carl Stolz
Datum:	20 december 2019
Kenmerk:	190268/Moordrecht/Cst
Status rapport:	DEFINITIEF

INTRODUCTIE	3
1 PRIKKER OP DE KAART MOORDRECHT IN VOGELVLUCHT	5
1.1 Verdeling Inzendingen	5
1.2 Leeftijd	6
1.3 Waar komen de meldingen vandaan?	6
2 BELANGRIJKSTE LOCATIES	8
3 WAT VINDEN RESPONDENTEN BELANGRIJK?	11
4 ROL VAN VERKEERSDEELNEMERS	13
4.1 Profielen gedupeerden en veroorzakers	13
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	17
EXTERNE BIJLAGE	19

INTRODUCTIE

Deze rapportage bevat een samenvatting van de resultaten van de enquête “Prikker op de Kaart” voor Moordrecht, gemeente Zuidplas. Prikker op de Kaart is een enquête waarmee deelnemers op een kaart kunnen aangeven op welke plaatsen ze het onveilig vinden. Het is dus een tool waarmee subjectieve verkeersveiligheid in kaart gebracht kan worden als aanvulling op data op basis van objectieve verkeersveiligheid (ongevallendata).

Gemeente Zuidplas heeft ons gevraagd om Prikker op de Kaart op Moordrecht toe te passen toe te passen na een eerder onderzoek in Zevenhuizen.

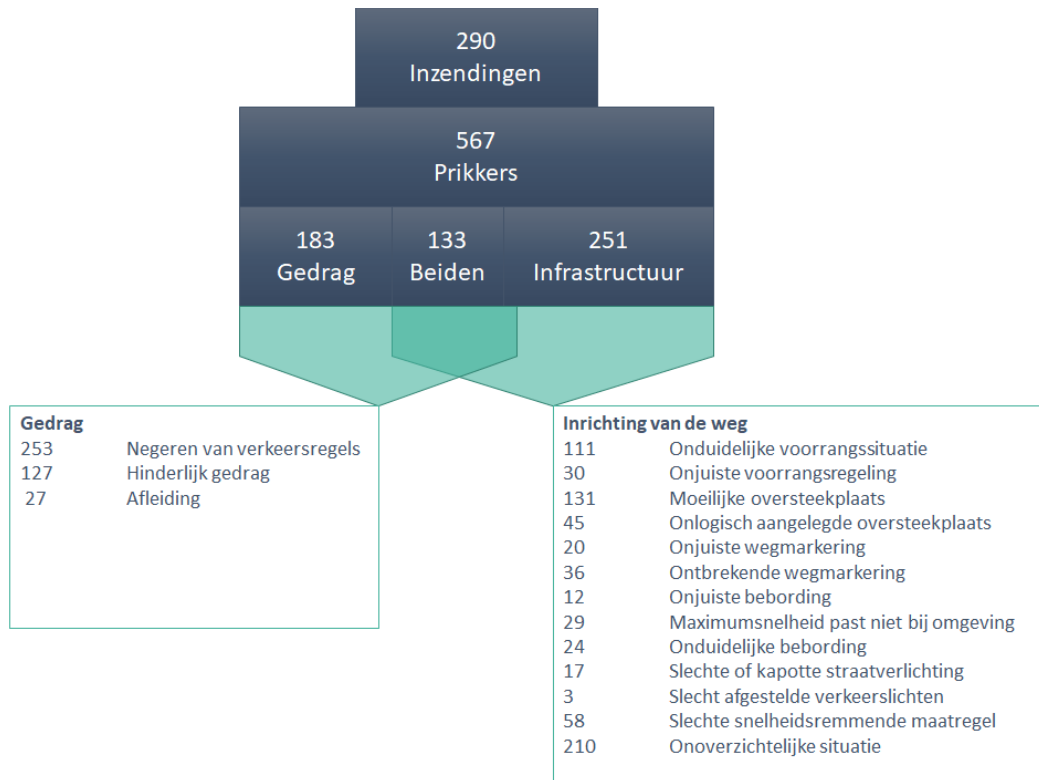
De ruwe data en data-analyse bevinden zich in een aparte bijlage los van dit document.

IN VOGELVLUCHT

1 PRIKKER OP DE KAART MOORDRECHT IN VOGELVLUCHT

1.1 VERDELING INZENDINGEN

Er waren 290 inzendingen en 567 prikkers. In afbeelding 1 is te zien wat de hoofdonderwerpen waren van deze prikkers.

afbeelding 1 Inzendingen en prikkers

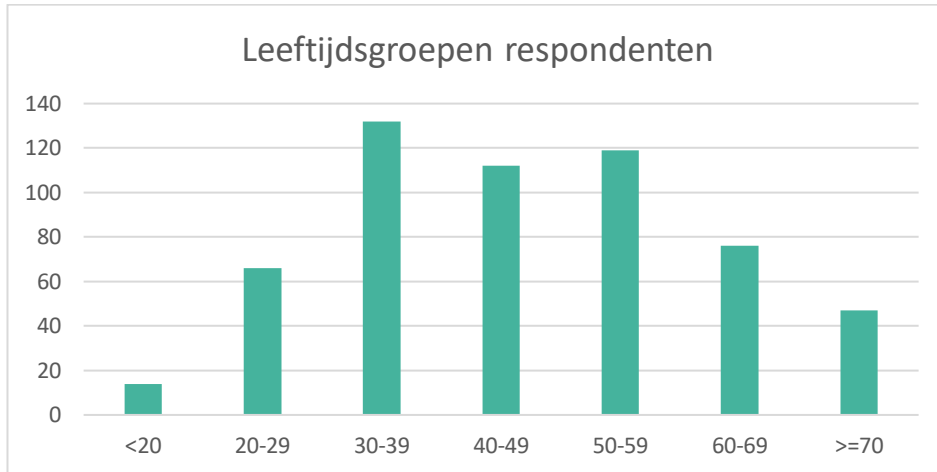
Van 567 prikkers hadden er 164 betrekking op de gehele straat, 307 op de specifieke locatie en 96 op het gebied rondom de locatie.

Van de 290 inzendingen zijn er 206 respondenten met kinderen, waarvan 85 met kinderen in het basisonderwijs en 77 specifiek het basisonderwijs in Moordrecht. Er zijn 35 respondenten met kinderen in het voortgezet onderwijs en 45 respondenten met kinderen die een MBO, HBO of universitaire opleiding volgen.

Bij een vergelijkbaar onderzoek in Zevenhuizen waren er 392 inzendingen en 620 prikkers.

1.2 LEEFTIJD

De meeste respondenten zijn uit de categorie 30-39 jaar en vervolgens uit de categorie 50-59 jaar, zo is te zien in afbeelding 2.

afbeelding 2 Verdeling prikkers per leeftijdsgroep

In vergelijking met Zevenhuizen zijn de groepen 20-29 en 50-59 beter vertegenwoordigd.

1.3 WAAR KOMEN DE MELDINGEN VANDAAN?

De meeste meldingen komen vanuit de verspreide bebouwing Moordrecht (147) en vervolgens uit Dorp Noord (105) en de kern van Moordrecht (92).

Buurtnaam volgens CBS	Aantal meldingen
Ambonwijk	15
Bedrijventerrein 't Ambacht	7
Dorp Noord	105
Kern Moordrecht	92
Moordrecht Bloemenbuurt	31
Recreatiepark Oosteinde	1
Staatsliedenbuurt/Vijfakkers	75
Uiterwaard	28
Verspreide bebouwing Moordrecht	147
Vijfakkers-Noord	41
Westeinde	19
Grens	6
Totaal	567

afbeelding 3 Aantal meldingen per buurt

TOP 5 LOCATIES

2 BELANGRIJKSTE LOCATIES

Met een simpel clusteralgoritme kan een top 5 worden samengesteld van meest genoemde locaties. We hebben gekozen om de prikkers te clusteren op nabijheid en geen onderscheid te maken naar het type meldingen. Onderscheid maken naar het type is lastig omdat meldingen over dezelfde locaties worden gedaan met een verschillende inhoud: een fietser zal een locatie anders beoordelen dan een automobilist, terwijl ze wel dezelfde locatie op de kaart plaatsen. Op basis van een afronding op 100 meter van de coördinaten van een bepaalde locatie, komt daar de tabel uit afbeelding 4 uit. Afronding is een vrij grove clusteringmethode, maar leidt doorgaans wel tot de juiste locaties. Net als bij een eerder onderzoek in Zevenhuizen, bevatten nagenoeg alle prikkers de vermelding van fietsers als lijdend voorwerp van de verkeersonveiligheid.

Positie	Aantal punten binnen 100 meter	Locatie	Fiets	Voet
1	102	Middelweg-Boerderijlaan-Land voor Water en Middelweg-Stevensstraat	98	48
2	67	Middelweg-West Ringdijk-Oost Ringdijk	64	37
3	21	Dorpsstraat - Kerkplein	21	11
4	17	Middelweg-Schuddebeurslaan	17	11
5	17	Kerklaan - Kon. Julianastraat	14	9

Afbeelding 4 De vijf meest genoemde locaties met als lijdend voorwerp kwetsbare weggebruiker

In de tabel in afbeelding 5 is te zien in hoeveel van deze meldingen fietsers en voetgangers worden genoemd als antwoord op de vraag voor wie de verkeerssituatie onveilig gevonden wordt. Deze vraag en vervolgens de vraag over wie er verantwoordelijk is voor de situatie, laten zich lastig analyseren. Dat komt doordat gebruikers ruimschoots van de gelegenheid gebruik maken om alle typen verkeersdeelnemers die betrokken zijn, ook daadwerkelijk aan te kruisen.

We gaan daarom uit van een op ervaring gestoelde inschatting. In afbeelding 5 (voor wie is het onveilig) focussen we daarom op kwetsbare weggebruikers terwijl afbeelding 6 over auto's en vrachtverkeer als veroorzaker gaat. Het blijkt dat fietsers het vaakst als lijdend voorwerp worden gezien terwijl auto's en vrachtauto's in veel gevallen als één van de veroorzakers worden gezien.

Positie	Aantal punten binnen 100 meter	Locatie	Auto	Bus	Vracht
1	102	Middelweg-Boerderijlaan-Land voor Water en Middelweg-Stevensstraat	90	35	42
2	67	Middelweg-West Ringdijk-Oost Ringdijk	61	32	35
3	21	Dorpsstraat - Kerkplein	18	0	2
4	17	Middelweg-Schuddebeurslaan	15	2	4
5	17	Kerklaan - Kon. Julianastraat	14	7	7

Afbeelding 5 De vijf meest genoemde locaties op veroorzaker auto en vrachtauto

In de tabel in afbeelding 6 wordt voor de top 5 de vraag beantwoord of respondenten van mening zijn dat de verkeersonveiligheid veroorzaakt wordt door gedrag (links), inrichting van de weg (rechts) of beide (midden). Een ruime meerderheid geeft in ieder geval aan dat er sprake is van een oorzaak in de inrichting van de weg of omgeving.

Positie	Locatie	Gedrag	Beide	Weg
1	Middelweg-Boerderijlaan-Land voor Water en Middelweg-Stevensstraat	24%	26%	50%
2	Middelweg-West Ringdijk-Oost Ringdijk	30%	24%	46%
3	Dorpsstraat - Kerkplein	24%	33%	43%
4	Middelweg-Schuddebeurslaan	0%	6%	94%
5	Kerklaan - Kon. Julianastraat	24%	29%	47%
	Alle data	32%	23%	44%

Afbeelding 6 De vijf meest genoemde locaties op oorzaak in gedrag of weg/infrastructuur

Omdat de meldingen vanuit verschillende perspectieven worden gedaan, is het zonder locatie-inspectie niet mogelijk om op basis van de data aanbevelingen te doen voor herinrichting. Hiervoor is een deskundigenoordeel noodzakelijk waarbij de ruwe data ter controle kan worden gebruikt. Gemene deler is dat het vooral gaat om overzichtskwesties. Bij de nummer vier is opvallend dat in geen enkel geval uitsluitend gedrag als oorzaak genoemd wordt.

Ter controle is een tweede clustermethode getest met een heat map. Deze is in bijlage 1 toegevoegd en als externe bijlage. Hier komen ook dezelfde locaties uit de top 5 bovendien.

3 WAT VINDEN RESPONDENTEN BELANGRIJK?

De verdeling van punten over de verschillende oorzaken van verkeersonveiligheid is te zien in onderstaande afbeelding. De meeste punten worden toegekend aan te hard rijden. In vergelijking met Zevenhuizen is er minder vaak sprake van een onveilige oversteeksituatie voor voetgangers. De overige onderwerpen zijn ongeveer gelijk verdeeld.

afbeelding 7 Verdeling punten over verschillende onderwerpen

ROL VERKEERSDEELNEMERS

4 ROL VAN VERKEERSDEELNEMERS

4.1 PROFIELEN GEDUPEERDEN EN VEROOZAKERS

Over alle data, de prikkers, is een beeld beschikbaar van welke verkeersdeelnemers gezien worden als gedupeerden en/of veroorzakers van de onveilige situatie. Bij de vragen die hierover gesteld werden konden meerdere opties worden aangevinkt. De optelling over de kolommen valt dus hoger uit dan het aantal prikkers.

In de tabel in afbeelding 8 is te zien dat vooral fietsers en voetgangers als gedupeerden worden beschouwd. In vergelijking met een eerder onderzoek in Zevenhuizen valt in Moordrecht op dat de auto relatief vaak als gedupeerde wordt genoemd (55% van de meldingen in plaats van 48%). Het accent ligt dus iets minder exclusief op kwetsbare verkeersdeelnemers. Als veroorzaker wordt het vaakst te auto genoemd. In vergelijking met Zevenhuizen worden in Moordrecht iets vaker fietsers genoemd als veroorzaker en juist minder vaak vrachtauto en bus.

Alle data	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	476	171
Voetgangers	297	47
Bromfietsers	244	142
Auto	310	491
Bus	89	137
Vrachtauto	97	183
Anders	32	62
Aantal meldingen is 567		

Afbeelding 8 Verdeling gedupeerden en veroorzakers in alle data

De hiernavolgende tabellen tonen dezelfde statistieken voor elk van de locaties in de top 5.

Op de nummer 1 locatie lijkt het vooral om fietsers te gaan als gedupeerde. De voornaamste veroorzaker is hier duidelijk de auto en de bus wordt ook nog relatief vaak genoemd.

Middelweg-Boerderijlaan-Land voor Water en Middelweg Stevensstraat	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	98	30
Voetgangers	48	7
Bromfietsers	35	17
Auto	31	90
Bus	16	35
Vrachtauto	14	9
Anders	5	9
Aantal meldingen is 102		

Afbeelding 9 Verdeling gedupeerden en veroorzakersnummer 1 locatie

In afbeelding 10 is te zien dat op de Middelweg-West Ringdijk- Oost Ringdijk de fietsers het vaakst als gedupeerde genoemde worden. De auto als gedupeerde valt hier ook specifiek op. Dat is ongeveer gelijk aan het aantal keren dat voetgangers en bromfietsers worden genoemd.

Aan de veroorzakerskant wordt de auto genoemd, gevolgd door vrachtauto, bus en fietser.

Middelweg-West Ringdijk-Oost Ringdijk	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	64	28
Voetgangers	37	9
Bromfietsers	36	27
Auto	39	61
Bus	19	32
Vrachtauto	16	35
Anders	0	3
Aantal meldingen is 67		

Afbeelding 10 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 2 locatie

Ook Dorpsstraat – Kerkplein, de nummer 3 locatie, laten de fietser als gedupeerde zien met een relatief hoog aandeel voor de auto. Als veroorzaker springt de auto er duidelijk uit.

Dorpsstraat - Kerkplein	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	21	1
Voetgangers	11	5
Bromfietsers	10	3
Auto	13	18
Bus	0	0
Vrachtauto	1	2
Anders	0	5
Aantal meldingen is 21		

Afbeelding 11 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 3 locatie

Op de Middelweg Schuddebeurslaan is de fietser de voornaamste gedupeerde. Ook hier wordt relatief vaak de auto genoemd. Als veroorzaker wordt hier relatief vaak de fiets genoemd maar de auto blijft koploper.

Middelweg-Schuddebeurslaan	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	17	11
Voetgangers	11	3
Bromfietsers	13	8
Auto	14	15
Bus	4	2
Vrachtauto	5	4
Anders	1	3

Afbeelding 12 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 4 locatie

Op de Koningin Julianastraat geldt ook weer dat fietsers het vaakst worden genoemd als gedupeerde met een relatief hoog aandeel voor de auto. Als veroorzaker wordt de auto het

vaakst genoemd, gevolgd door bus, vrachtauto, fiets en bromfietser (deze laatste ontlopen elkaar niet veel).

Kerklaan - Kon. Julianastraat	Gedupeerde	Veroorzaker
Fietsers	14	6
Voetgangers	9	1
Bromfietsers	9	6
Auto	10	14
Bus	1	7
Vrachtauto	2	7
Anders	0	0
Aantal meldingen is 17		

Afbeelding 13 Verdeling gedupeerden en veroorzakers nummer 5 locatie

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Uit de verzamelde prikkers blijkt dat respondenten hun aandacht vooral richten op inrichtingsaspecten. In een vergelijkbaar onderzoek in Rotterdam bleek het accent juist op gedragsaspecten te liggen. Bij het verdelen van punten blijkt echter dat hard rijden de meeste punten krijgt, meer nog dan in een eerder onderzoek in Zevenhuizen.

Een bijzonder geval is hierbij de nummer 4 locatie waarbij eigenlijk bij alle meldingen in ieder geval de inrichting als oorzaak wordt genoemd en in geen enkel geval uitsluitend gedrag. Dat betekent dat, ondanks het geringere aantal meldingen, het toch een aandachtspunt voor de gemeente Zuidplas zou kunnen zijn.

Van de toplocaties springt de nummer één er met afstand uit met 102 meldingen. Deze locatie bestaat in werkelijkheid uit twee kruispunten Middelweg-Boerderijlaan-Land voor Water en Middelweg-Stevensweg. De meeste meldingen liggen op het eerste kruispunt.

De subjectieve gegevens en de belangrijkste locaties die hieruit naar voren komen, zijn een belangrijke bron van informatie: waar zit voor inwoners de pijn? Voor het nemen van maatregelen kan ondersteunende informatie behulpzaam zijn in de vorm van objectieve verkeersveiligheidsdata. Dit kan worden uitgevoerd door de prikkerdata te koppelen aan ongevallendata of door op de verschillende locaties conflictobservaties uit te voeren.

BIJLAGEN

EXTERNE BIJLAGE

Heat map: heat map meldingen in Moordrecht (hieronder een voorbeeld).

